

CERDDI CYFARCH EISTEDDFODOL

I Gruff

Be ydym ond rhai'n bodio trydarfyd
Rhyw dyrfa ddiflino?
Ni a'n rhegi a'n bragio,
Yn rhegi'r gwir a'r gwir o'i go.

Ond doi yn rhith y dewin a thrwy'r borth
I'r Bae cawn dy ddilyn
I wasgu'r haf trwy led sgrîn,
Hwonnw'n haf anghynefin.

Yn ddigidol blwyfol i ble yr awn
A'n cri yn y gwagle?
Fe fynni Gruff sylfaen gre' -
Eira'r awdl ydi'n troedle.

Gruff fardd plant, Gruff gerdd dantiwr, Gruff y gerdd
Gruff y gwir archstompiwr,
Gruff yn iau a Gruff hen wŷr,
Gruff y ddawn, Gruff ddiddanwr.

Gruff Pwllheli, Gruff gwmniydd. Hefyd
Gruff ein Prifardd newydd.
Ein gŵr hoffus wyt, Gruffudd,
Gŵr ar dân. Gruff o Gaerdydd.

I Catrin

O naid i naid daw syniadau d'afiaith
Ar Daf, nes bod hwyliau
Bach gwynion dy grychdonnau
Ym mhob cwys yn bywiocáu.

Ni all y rhew dy dewi - nid dros dro
Yw'r straeon sy'n berwi
Yn un llanw nes llenwi
Don wrth don dy Grangetown di.

OSIAN WYN JONES

I LONGYFARCH PRIFARDD CORON CAERDYDD, 2018

*Ddydd Llun llon dy goroni,
llun dy wên a welen i.*

Treiddiol, deifiol, Gatrín Dafydd, yw 'Isht!
dy gwestiwn am drywydd
dy iaith ar daith drwy Gaerdydd.
Ei â ni i'r Grangetown newydd,
i 'Drelluest'; fe dry llawer yno
i gyd gynnal menter
yr iaith, i wynebu'r her
o ad-ddodi iddi'i hyder
ei bod er lles, heb ormesu eraill.
Hyn geir yn dy ganu.
Â'th iaith, a Grangetown o'i thu
erbyn hyn, mwynha wenu!

I LONGYFARCH PRIFARDD CADAIR CAERDYDD, 2018

Mewn un gêm y mae un gôl-a-hanner
yn un hanesyddol,
un enwog o wahanol.

Mae hanes y gêm, am un sgôr, un gic,
un gamp, un exffactor,
un agen gul ar agor.

Un bwlch i fynd trwyddo â'r bêl, chwimed
â chamu dros bwedel;

Hal un anadl, un annel
Un awdl gaiff ein sylw ni, un huawdl,
un awen i'n sobri;
un dirion, daer ei stori.

Un â'i hacenion yn canu, un rwydd
ei chreffft i'n diddanu;
ac un sy'n ein goganu.

Un awdl, â'i Chymraeg chwaraegar yn hwyl,
yn 'Waw!' ddiymhongar,
a'i rhaid yw bwydo'r adar.

Un awdl sy'n blino ar ddadlau rhacsog
am frexit a'i waeau,
a rhei rheg pan yw'n parhau.

Un gerdd am led lafargaru, un nos
o eisiau, cyn ffaelu,
o oferedd, cyn difaru.

Un gân am un Robson Kanu, am werth
creu myth o ffugenw,
am eira mawr, a'r meirw.

JIM PARC NEST

I gyfarch Catrin

Steddfodau ers talwm
a lenwai fileniwm
o glod i'w prydyddion
yn goron i'w gwaith,
yn nwy fil a deunaw
Caerdydd buai'r alaw,
a chanwyd y faled
â llyged llaith.

Yn Grangetown mae cledrau
sy'n bwyth ger terasau
a thrên ein hymwybod
yn dyfod ar daith,
a gwn, wrth y stêshyn
a'r jentrifficeshyn,
Cymraeg sydd i'w chlywed
â llyged llaith.

Mileniwm eleni
sydd, Catrin, yn profi
mai dinas y freuddwyd
a naddwyd â'n hiaith,
mae Grangetown ym mhobman,
mewn Gŵyl ac ar lwyfan,
a thithau 'mhob tamed
o'r llyged llaith.

I gyfarch Gruff (a Phoebe)

Mae'n nos lau, mae NYC yma'n ffres,
mae 'na *Friends* eleni
wrth galon ein noson ni,
a phawb sy'n nabad Phoebe.

Phoebe'r awen Flenial, Phoebe'r cof,
Phoebe'r *quirks* dihafal
o ryfedd ac amryfal
ydyw'r un ym mhader *Hal*.

Mae i Gruff ddemograffeg ddienw'n
ei ddinas, a'i ddameg
ranna'n daer ein daeareg
a'n cleisiau o'r dechrau'n deg.

Curo'r bÿs, cwrw i'r bol, taro *hit*
ar *YouTube* a'i ffwtbol,
tomen o lechen a lol,
a'r graith rhy garwriaethol.

Hangover, Tinder, ta waeth, mae Prifardd,
mae profiad bodolaeth
yr eiliad mewn caniad caeth,
ac yn awdl ei genhedlaeth.

I gyfarch Rhydian

Rhannu'u hawen yn Brifeirdd o'r newydd
a'i rhannu'n graff wnaeth Catrin a Gruffydd,
eto mae llofnod, mae Prif Ddramodydd
yn eisio'n llên a synau'n llawenydd,
yn gyrru'r dweud drwy Gaerdydd, a'r ddrama'n
wib o Rydian, ein cyfaill o brydydd.

ARON PRITCHARD